

REGERINGSRÄTTENS BESLUT

Mål nr
6370-09

meddelat i Stockholm den 27 september 2010

KLAGANDE

AA

MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms beslut den 1 oktober 2009 i mål nr 6316-09

SAKEN

Återköp av pensionsförsäkring; fråga om prövningstillstånd i kammarrätt

---

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten upphäver det överklagade beslutet och meddelar AA prövningstillstånd för prövning i Kammarrätten i Stockholm av hans överklagande av Länsrätten i Södermanlands läns dom den 7 september 2009 i mål nr 2159-09.

BAKGRUND

AA ansökte hos Skatteverket om dispens för återköp av två pensionsförsäkringar. Försäkringarna tecknades hos Försäkringsaktiebolaget Skandia den 1 oktober 1992 och den 1 april 2004 och hade i mitten av juli 2009 ett värde på 451 223 kr

Dok.Id 95635

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

Mål nr
6370-09

respektive 76 588 kr. Försäkringsbolaget meddelade att det inte fanns några försäkringstekniska hinder mot återköp av försäkringarna.

Skatteverket beslutade den 21 juli 2009 att avslå AAs begäran om dispens. AA överklagade beslutet hos Länsrätten i Södermanlands län som i dom den 7 september 2009 avslog överklagandet (mål nr 2159-09). Sedan AA fullföljt sin talan hos Kammarrätten i Stockholm beslutade kammarrätten genom det nu överklagade avgörandet att inte meddela prövningstillstånd.

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att han ska beviljas dispens för återköp av försäkringarna och anför bl.a. följande. Han har inga skulder hos Kronofogden men ett bokslut över hans ekonomi i dag skulle visa att han är på obestånd. Han blev arbetslös i februari 2009 och den månatliga inkomsten från arbetslöshetskassan uppgick till endast 4 500 kr. Under tiden som arbetslös levde han på existensminimum med bistånd från socialtjänsten, men pengar fattades varje månad. Han betalade också med kreditkort och utnyttjade kreditgränsen fullt ut. Hudiksvalls sparbank har löst in hans kortkredit och utökat hans befintliga lån, vilka nu uppgår till ca 400 000 kr. Sparbanken har räknat fram att det kommer att ta honom tio år att betala tillbaka lånet förutsatt att han lever på existensminimum. Sedan januari 2010 arbetar han som försäkringsombud åt Folksam. Han har ingen garanterad lön utan enbart provision på det han säljer. Under februari månad sålde han ingenting och fick därför ingen ersättning i mars. Han klarade sig genom att låna 5 000 kr från sin mor och genom bistånd från socialtjänsten. En förtida utbetalning av hans pensionssparande skulle möjliggöra en sanering av hans ekonomi. Utan pensionsförsäkringarna kommer hans ålderspension att uppgå till ca 16 000 kr i månaden, vilket är tillräckligt för honom.

Skatteverket anser att överklagandet ska bifallas och anför bl.a. följande. Tidigare överklagades dispensbeslut gällande återköp av pensionsförsäkringar till dåvarande Riksskatteverket. Detta har inneburit att sådana dispensärenden har blivit föremål för prövning i förvaltningsdomstol endast i begränsad omfattning.

Mål nr
6370-09

Vägledande avgöranden saknas alltså. Behov av att meddela prövningstillstånd kan anses föreligga för att antingen ändra eller förtydliga den administrativa praxis som utvecklats genom Riksskatteverkets beslut och för att i övrigt klarlägga rättsläget. Kammarrätten borde därför ha meddelat prövningstillstånd av prejudikatskäl.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 34 a § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska kammarrätten meddela prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt (punkt 1), om anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten (tidigare länsrätten) kommit (punkt 2) eller om det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet (punkt 3).

Enligt 58 kap. 18 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229), IL, får en pensionsförsäkring återköpas om det tekniska återköpsvärdet uppgår till högst 30 procent av prisbasbeloppet. Om återköpsvärdet är högre, dock högst ett prisbasbelopp, får återköp ske under förutsättning att försäkringen inte är förenad med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande och premier för försäkringen inte har betalats under de senaste tio åren.

I andra fall får, enligt paragrafens andra stycke, Skatteverket medge återköp, om försäkringstagaren är på obestånd och genom ett återköp kan få en varaktig lösning på sina ekonomiska problem eller om det i övrigt finns synnerliga skäl. Ett medgivande förutsätter att återköp får ske enligt försäkringsavtalet och försäkringstekniska riktlinjer (s.k. dispens).

Vid tidpunkten för kammarrättens prövning fanns inga vägledande avgöranden rörande frågan om vilka förhållanden som kan föranleda att återköp ska medges. I målet synes goda möjligheter föreligga att belysa frågorna om vad som kan anses utgöra obestånd och en varaktig lösning på försäkringstagarens ekonomiska problem respektive om det annars finns sådana synnerliga skäl som kan medföra att återköp ska medges. Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att AAs

BESLUT

4

Mål nr
6370-09

överklagande av länsrättens beslut prövas av högre rätt och prövningstillstånd i kammarrätten ska därför meddelas.

Gustaf Sandström

Nils Dexe

Peter Kindlund

Henrik Jermsten

Olle Stenman

Anna Stålnacke

Regeringsrättssekreterare

Avd. I

Föredraget 2010-08-25

Målet har föredragits av regeringsrättssekreteraren Markus Olsson.